

STATUT
POLSKIEGO TOWARZYSTWA
TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEGO

WARSZAWA - 1951

Na mocy decyzji Prezydium Rady Narodowej w m. st. Warszawie z dnia 30 grudnia 1950 r. Nr Sp. A (Sp. 13/42/50) wydanej na podstawie art. 21 Prawa o Stowarzyszeniach z dnia 27.X.1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 808) wpisano do rejestru Stowarzyszeń i Związków Prezydium Rady Narodowej w m. st. Warszawie pod Nr 308 stowarzyszenie p. n. „Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze“ z siedzibą w Warszawie. Warszawa, dnia 30 grudnia 1950 r.

Za Prezydium Rady Narodowej
Kierownik Wydziału
w/z (—) T. Galiński

(pieczęć okrągła)
Prezydium Rady Narodowej
w m. st. Warszawie

S T A T U T
POLSKIEGO TOWARZYSTWA
TURYSTYCZNO - KRAJOZNAWCZEGO

Rozdział I.

*Nazwa, teren działalności, siedziba i prawa
stowarzyszenia*

- § 1. Stowarzyszenie powstałe ze zjednoczenia Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego i Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, a działające na podstawie niniejszego statutu nosi nazwę: „Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze“ (w skrócie: P.T.T.K.).

Odbito w nakładzie 5.000 egz. na papierze
druk. mat. kl. V. 61 x 86/80 g. druk
ukończono 8.2. 1951 r.

Druk. LSW nr 1. Zam. 3705. B-I-120946

- § 2. Terenem działalności stowarzyszenia jest Rzeczpospolita Polska.
- § 3. Siedzibą władz naczelnych stowarzyszenia jest m. st. Warszawa.
- § 4. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze jest stowarzyszeniem, posiadającym osobowość prawną.
- § 5. Stowarzyszenie używa własnej pieczęci okrągłej i posiada odznakę organizacyjną.

Rozdział II.

Cele i środki działania

- § 6. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze jest społeczną organizacją masową, demokratyczną, która uznając turystykę i krajoznawstwo za jeden z ważnych elementów wychowania socjalistycznego, budzenia patriotyzmu i umiłowania Ludowej Ojczyzny, a także za środek czynnego wypoczynku, radości i rozrywki dla mas pracujących, ma na celu:
 - a) szerzenie, propagowanie, popularyzowanie i organizowanie turystyki i krajoznawstwa w jak najszerszym zakresie,
 - b) budzenie wśród szerokich mas pracujących zamiłowania do zwiedzania i poznawania Polski,
 - c) ochronę przyrody i zabytków kultury.

- § 7. Powyższe cele stowarzyszenie realizuje przez:
 - a) teoretyczne i praktyczne zapoznawanie społeczeństwa z zasadami prawidłowego uprawiania wszystkich rodzajów turystyki (turystyka piesza, wodna, narciarska, kolarska, motorowa, górską, wysokogórska itp.), organizowanie wycieczek turystyczno-krajoznawczych masowych i grupowych,
 - b) współdziałanie z Funduszem Wczasów Pracowniczych w zakresie organizowania i prowadzenia wczasów turystyczno-krajoznawczych,
 - c) prowadzenie w zakresie krajoznawstwa i turystyki akcji oświatowo-wychowawczej m. in. przez urządzenie odczytów, kursów, pokazów, wystaw, obchodów, świetlic i czytelni, prowadzenie zbiorów i bibliotek,
 - d) prowadzenie i rozwijanie krajoznawczej akcji wychowawczej wśród młodzieży w kierunku poznawania Polski, pogłębiania przywiązania do ziemi rodzinnej, pobudzania do pomnażania dorobku kultury polskiej,
 - e) utrzymywanie stosunków ze stowarzyszeniami o pokrewnych celach Z.S.R.R., krajów Demokracji Ludowej i postępowych elementów innych krajów,
 - f) prowadzenie Klubu Wysokogórskiego organizującego szkolenie w zakresie turystyki wy-

sokogórskiej oraz wyprawy wysokogórskie w kraju i poza granicami Państwa,

- g) przedstawianie władzom państwowym wniosków dotyczących zagadnień turystyki i krajoznawstwa, planowanie i realizację inwestycji turystycznych w ramach państwowego planu gospodarczego,
- h) budowę i prowadzenie schronisk, domów turystycznych, budowę, znakowanie i konserwację szlaków i dróg turystycznych na terenach górskich i nizinnych oraz innych urządzeń turystycznych,
- i) zabezpieczanie i ochronę urządzeń turystyczno-krajoznawczych, organizowanie straży górskiej i porządkowej na terenach turystycznych, a w szczególności podlegających ochronie przyrody,
- j) prowadzenie akcji szkolenia kadr przewodników i instruktorów oraz współudział w szkolenictwie zawodowym w zakresie turystyki i krajoznawstwa, organizowanie ratownictwa turystycznego,
- k) prowadzenie placówek obsługi turystycznej, poradni turystyczno-krajoznawczych, organizowanie imprez turystycznych, popularyzujących turystykę i krajoznawstwo oraz zdobywanie odznak turystycznych przez szerokie rzesze świata pracy i młodzieży,

- l) organizowanie i popularyzację ochrony przyrody oraz opieki nad zabytkami przez specjalną powołaną do tego Komisję,
- m) prowadzenie akcji wydawniczej i prasowej w zakresie turystyki, krajoznawstwa, opieki nad zabytkami i ochrony przyrody oraz propagowanie w różnych formach tych zagadnień,
- n) współpracę z zainteresowanymi instytucjami państwowymi w zakresie udogodnień turystycznych, w zakresie organizowania i prowadzenia muzeów krajoznawczych i turystycznych, z czynnikami gospodarczymi w zakresie przemysłu turystycznego i pamiątkarskiego, współdziałanie z biurami podróży,
- o) prowadzenie i popieranie prac naukowych i artystycznych w zakresie turystyki i krajoznawstwa, stacji naukowych, alpinistów itp. oraz gromadzenie, opracowywanie i wydawanie materiałów dotyczących turystyki i krajoznawstwa.

Rozdział III.

Członkowie, ich prawa i obowiązki

- § 8. Członkami stowarzyszenia mogą być:
- a) osoby fizyczne będące obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) osoby prawne.

§ 9. Członkowie P.T.T.K. dzielą się na zwyczajnych i honorowych.

§ 10. Członkiem zwyczajnym jest osoba przyjęta w poczet członków przez Zarząd miejscowego Koła, która:

- a) ściśle przestrzega statutu oraz regulaminów i instrukcji oraz stosuje się do obowiązujących uchwał,
- b) bierze czynny udział w pracach Koła, do którego należy,
- c) stara się o rozwój stowarzyszenia i osiągnięcie jego celów,
- d) regularnie opłaca składki członkowskie.

§ 11. Osoba prawna przyjęta jest w poczet członków przez Prezydium Zarządu Głównego.

§ 12. Członkiem honorowym jest osoba, której tę godność przyzna Walny Zjazd Delegatów na wniosek Zarządu Głównego za szczególne zasługi w dziedzinie turystyczno-krajoznawczej. Członkowie honorowi nie opłacają składek członkowskich.

§ 13. Wszyscy członkowie mają prawo:

- a) czynnego i biernego wyboru do władz stowarzyszenia,
- b) korzystania ze wszystkich praw przewidzianych statutem oraz ulg i uprawnień przyznanych stowarzyszeniu przez właściwe władze,

c) korzystania ze wszystkich urządzeń i udogodnień stowarzyszenia przeznaczonych dla członków.

§ 14. Przynależność do stowarzyszenia oraz prawa członkowskie ustają z chwilą:

- a) śmierci członka,
- b) dobrowolnego wystąpienia, zgłoszonego na piśmie Zarządowi Koła lub Prezydium Zarządu Głównego przy jednoczesnym uiszczeniu wszystkich zaległych składek,
- c) wykluczenia przez Sąd Koleżeński na wniosek Zarządu Koła lub władz nadrzędnych w razie niewykonywania obowiązków członka, postanowień statutu, deklaracji ideowej i zarządzeń władz stowarzyszenia lub skazania prawomocnym wyrokiem sądowym, w którym orzeczono utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych.

Rozdział IV.

Ustrój i władze stowarzyszenia

§ 15. Organizacja P.T.T.K. obejmuje:

- a) władze centralne,
- b) Okręgi,
- c) Oddziały,
- d) Koła.

§ 16. Władzami centralnymi P.T.T.K. są:

- a) Walny Zjazd Delegatów,
- b) Zarząd Główny,
- c) Główna Komisja Rewizyjna,
- d) Sąd Koleżeński.

§ 17. Władzami Okręgowymi są:

- a) Zjazd Okręgowy,
- b) Zarząd Okręgu,
- c) Komisja Rewizyjna Okręgu.

§ 18. Władzami Oddziału są:

- a) Zjazd Oddziału,
- b) Zarząd Oddziału,
- c) Komisja Rewizyjna Oddziału.

I. Władze centralne

A. Walny Zjazd Delegatów

§ 20. Walny Zjazd Delegatów, zwoływany przynajmniej raz na dwa lata jest najwyższą władzą stowarzyszenia i posiada w szczególności następujący zakres działania:

- a) ustala wytyczne programowe działalności stowarzyszenia,
- b) rozpatruje i zatwierdza przedstawione przez Zarząd Główny sprawozdania,
- c) rozpatruje wnioski Zarządu Głównego oraz Zjazdów Okręgowych,

d) rozpatruje wnioski Głównej Komisji Rewizyjnej,

e) udziela lub odmawia absolutorium Zarządowi Głównemu po wysłuchaniu i rozpatrzeniu oraz zatwierdzeniu sprawozdań Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego,

f) dokonuje wyboru Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego,

g) przyznaje tytuł członka honorowego stowarzyszenia,

h) uchwała statut oraz jego zmiany,

i) podejmuje uchwały o rozwiązaniu stowarzyszenia,

j) podejmuje decyzje we wszystkich innych sprawach, które z uwagi na swą szczególną ważność wymagają przejawu woli całego stowarzyszenia.

§ 21. Uchwały Walnego Zjazdu Delegatów zapadają zwykłą większością głosów wybranych delegatów, za wyjątkiem uchwał o zmianach statutu i rozwiązaniu stowarzyszenia, które wymagają większości $\frac{2}{3}$ głosów ogólnej liczby delegatów przy obecności przynajmniej $\frac{2}{3}$ uprawnionych do głosowania.

§ 22. Walne Zjazdy Delegatów bywają zwyczajne i nadzwyczajne:

a) Zwyczajny Zjazd Delegatów jest zwoływany przez Prezydium Zarządu Głównego raz na dwa lata. Prezydium zawiadamia o terminie Zjazdu przynajmniej na miesiąc przed jego zwołaniem, podając porządek obrad na 14 dni przed terminem Zjazdu,

b) Nadzwyczajny Zjazd Delegatów jest zwoływany na skutek decyzji Zarządu Głównego, na żądanie Głównej Komisji Rewizyjnej albo na żądanie co najmniej $\frac{1}{3}$ Zjazdów Okręgowych.

§ 23. W Walnym Zjeździe Delegatów biorą udział:

a) członkowie Władz Centralnych,

b) członkowie honorowi,

c) przedstawiciele członków osób prawnych,

d) delegaci wybrani na Zjazdach Okręgowych,

e) delegaci Klubu Wysokogórskiego oraz Kół Młodzieży,

f) przedstawiciele Związków Zawodowych, Związku Samopomocy Chłopskiej i Związku Młodzieży Polskiej, delegowani przez ich właściwe instancje.

B. Zarząd Główny

§ 24. Zarząd Główny jest organem wykonawczym Walnego Zjazdu Delegatów, kieruje pracą stowarzyszenia i odpowiada za swą działalność przed Walnym Zjazdem Delegatów.

§ 25. Zarząd Główny składa się z 80 członków, wybranych przez Walny Zjazd Delegatów. Zarząd Główny ma prawo kooptować do swego grona nowych członków w ilości jednak nie większej niż $\frac{1}{5}$ ogólnej liczby członków Zarządu.

§ 26. Posiedzenia Zarządu Głównego odbywają się co najmniej dwa razy do roku.

Posiedzenia Zarządu Głównego zwołuje Prezes Zarządu Głównego i zawiadamia co najmniej na 14 dni przed terminem posiedzenia członków Zarządu Głównego z podaniem porządku dziennego. W posiedzeniach Zarządu Głównego biorą udział przewodniczący Komisji, prezesi Okręgów oraz delegaci Klubu Wysokogórskiego i Kół Młodzieży, których również zawiadamia się o terminie posiedzenia.

§ 27. Zarząd Główny wybiera ze swego grona Prezydium w składzie 13—17 członków, a w tym prezesa, 3 wiceprezesów, sekretarza i dwóch jego zastępców, skarbnika i jego zastępcę, którzy wyłaniają 5-osobowe Prezydium Urzędujące, działające w imieniu całego Prezydium.

§ 28. Zarząd Główny powołuje Komisje stałe (np. krajoznawczo-oświatową, turystyki górskiej, narciarskiej, wodnej itd.) i niestałe, sekcje, obejmujące całokształt danego rodzaju turystyki lub zagadnień, oraz zespoły gospodarcze, działy i referaty o ściśle określonym zakresie działania,

a ponadto — specjalną Komisję Opieki nad Zabytkami i Klub Wysokogórski z własnymi regulaminami. W miarę potrzeby siedziba Komisji może znajdować się poza siedzibą Zarządu Głównego.

§ 29. Do kompetencji Zarządu Głównego należy:

- a) wybór Prezydium Zarządu Głównego,
- b) realizacja linii wytycznej działalności stowarzyszenia, zatwierdzanie rocznych planów pracy stowarzyszenia i budżetu oraz czuwanie nad wykonaniem i przestrzeganiem uchwał Walnego Zjazdu Delegatów,
- c) uchwalanie regulaminów Plenum i Prezydium Zarządu Głównego oraz ramowego regulaminu stałych komisji,
- d) nadawanie odznak honorowych i występowanie na Walny Zjazd Delegatów o nadanie godności członka honorowego stowarzyszenia,
- e) ustalanie wysokości składek członkowskich i wpisowego oraz ich podziału między jednostki organizacyjne.

§ 30. Prezydium Zarządu Głównego jest najwyższą władzą wykonawczą stowarzyszenia działającą w imieniu Zarządu Głównego. Do kompetencji jego należy:

- a) kierowanie w oparciu o ustalony plan działalnością stowarzyszenia,

- b) wykonywanie uchwał Walnego Zjazdu Delegatów i Zarządu Głównego,

- c) opracowywanie preliminarzy budżetowych, planu działalności, sprawozdań i wniosków oraz wydawanie regulaminów i wszelkich instrukcji wewnętrznych,

- d) ustalanie terytorialnego zasięgu działalności Okręgów i Oddziałów,

- e) gospodarowanie funduszami i majątkiem stowarzyszenia w granicach określonych budżetem, dodatkowymi funduszami specjalnymi oraz dokonywanie niezbędnych przerzutów budżetowych,

- f) zaciąganie zobowiązań, zawieranie umów obciążających stowarzyszenie oraz udzielanie wszelkiego rodzaju pełnomocnictw, podejmowanie uchwał w przedmiocie przyjęcia zapisów i darowizn, kupna, sprzedaży, zamiany i obciążania nieruchomości,

- g) zatwierdzanie budżetów, bilansów i planów pracy Okręgów,

- h) czuwanie nad pracami Zarządów Okręgów,

- i) współdziałanie z Centralną Radą Związków Zawodowych, Zarządami Głównymi Związków Zawodowych, Zarząd Głównym Związku Samopomocy Chłopskiej i Zarząd Głównym Związku Młodzieży Polskiej,

- j) zawieszanie uchwał Zarządów Okręgów i samych Zarządów Okręgów oraz władz Klubu Wysokogórskiego i Kół Młodzieżowych, których działalność jest niezgodna ze statutem bądź interesami stowarzyszenia. W tym wypadku Prezydium Zarządu Głównego mianuje Zarząd Tymczasowy Okręgu, który sprawuje funkcje do czasu Zjazdu Okręgowego,
 - k) angażowanie lub zwalnianie kierowników w centrali oraz w biurach Komisji i Zarządów Okręgów oraz pracowników w Centrali,
 - l) delegowanie przedstawicieli na wszelkie Zjazdy,
 - m) reprezentowanie stowarzyszenia na zewnątrz,
 - n) składanie sprawozdań na posiedzeniu Zarządu Głównego z wykonywanych prac,
 - o) ustalanie iloczynu wyborczego na Walny Zjazd Delegatów oraz Zjazdy Okręgów i Oddziałów.
- § 31. Składanie oświadczeń i zawieranie aktów prawnych, zobowiązania majątkowe i finansowe w imieniu stowarzyszenia podejmują łącznie: Prezes oraz Sekretarz lub Skarbnik względnie ich zastępcy albo osoby przez nich upoważnione w granicach udzielonych tym osobom pełnomocnictw. Podpisywanie innych pism określają regulaminy.

- § 32. Posiedzenia Prezydium Zarządu Głównego zwołuje Prezes lub zastępujący go Wiceprezes wraz z Sekretarzem lub jego zastępcą. W posiedzeniach tych biorą udział ponadto w sprawach dotyczących zakresu ich działania przewodniczący Komisji lub ich zastępcy.
- § 33. Uchwały Zarządu Głównego oraz Prezydium podejmowane są zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy jego członków.

C. Główna Komisja Rewizyjna

- § 34. Główna Komisja Rewizyjna jest najwyższym organem kontrolującym stowarzyszenie. Do kompetencji jej należy:
- a) kontrola gospodarki finansowej i majątkowej stowarzyszenia oraz wszystkich jego organów,
 - b) kontrola działalności finansowej i gospodarczej Zarządu Głównego,
 - c) składanie sprawozdań na Walnym Zeździe Delegatów i stawianie wniosków o udzielenie lub odmowę udzielenia absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu,
 - d) występowanie do Prezydium Zarządu Głównego z wnioskiem o zwołanie nadzwyczajnego posiedzenia Zarządu Głównego lub nadzwyczajnego Zjazdu Delegatów w wypadkach szczególnej wagi,

e) opracowanie regulaminu pracy dla Komisji Rewizyjnej,

f) nadzór nad działalnością Komisji Rewizyjnych Okręgów.

§ 35. Główna Komisja Rewizyjna ma prawo uczestniczenia z głosem doradczym we wszystkich posiedzeniach Zarządu Głównego i jego Prezydium.

§ 36. Główna Komisja Rewizyjna składa się z pięciu członków i trzech zastępców wybranych przez Walny Zjazd Delegatów. Główna Komisja Rewizyjna wybiera ze swego grona Przewodniczącego, Sekretarza i ich zastępców.

D. Sąd Koleżeński

§ 37. Sąd Koleżeński wybierany jest przez Walny Zjazd Delegatów na okres dwóch lat i składa się z pięciu członków i trzech zastępców.

Do kompetencji Sądu Koleżeńskiego należy:

a) rozstrzyganie sporów między członkami i zarzutów o charakterze honorowym pod adresem członków w sprawach związanych z działalnością organizacyjną lub turystyczną,

b) rozpatrywanie, rozstrzyganie spraw członków aż do upomnienia, nagany wzgl. wykluczenia ze stowarzyszenia w wypadkach nieprzestrzegania przez nich statutu, regulaminów i zarządzeń Władz stowarzyszenia lub

skazania prawomocnym wyrokiem sądowym, w którym orzeczono utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych,

c) opracowanie regulaminu Sądu Koleżeńskiego.

II. Władze Okręgu

A. Zjazd Okręgowy

§ 38. Zjazd Okręgowy jest najwyższą władzą stowarzyszenia na szczeblu Okręgu i posiada w szczególności następujący zakres działania:

a) udziela absolutorium ustępującemu Zarządowi Okręgu za miniony okres jego kadencji po wysłuchaniu sprawozdań Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej,

b) uchwała wytyczne dla ogniw podległych na podstawie wytycznych władz najwyższych,

c) dokonuje wyboru Zarządu Okręgu i Komisji Rewizyjnej Okręgu,

d) uchwała wnioski do programu prac i preliminarza budżetowego,

e) wybiera delegatów na Walny Zjazd Delegatów w liczbie ustalonej przez Prezydium Zarządu Głównego.

§ 39. W Zjeździe Okręgowym uczestniczą z głosem decydującym:

a) członkowie Władz Okręgu,

- b) delegaci wybrani na Zjazdach Oddziałów,
- c) delegaci Okręgowej Sekcji Wysokogórskiej oraz Okręgowej Sekcji Kół Młodzieży,
- d) członkowie Zarządu Głównego z terenu Okręgu,
- e) przedstawiciele Związków Zawodowych, Związku Samopomocy Chłopskiej i Związku Młodzieży Polskiej, delegowani przez ich właściwe instancje.

Ponadto w Zjeździe Okręgowym biorą udział delegaci Zarządu Głównego.

§ 40. Zjazd Okręgowy odbywa się corocznie. Zwoływany jest przez Zarząd Okręgu w porozumieniu z Prezydium Zarządu Głównego. Termin i program Zjazdu winny być ogłoszone na 14 dni przed odbyciem Zjazdu.

§ 41. Nadzwyczajny Zjazd Okręgowy winien być zwoływany na żądanie Prezydium Zarządu Głównego lub przynajmniej ½ Zarządów Oddziałów, nie później jednak niż w ciągu dwóch miesięcy od wysunięcia takiego żądania.

B. Zarząd Okręgu

§ 42. Zarząd Okręgu jest władzą wykonawczą Okręgu. Do jego kompetencji należy:

- a) kierowanie działalnością Okręgu,

- b) wykonywanie uchwał Zjazdu Okręgowego oraz władz naczelnych stowarzyszenia,
- c) przygotowanie preliminarzy budżetowych i planów pracy Okręgu,
- d) powoływanie Okręgowych Komisji, Okręgowej Sekcji Wysokogórskiej na podstawie uchwały Zarządu Głównego Klubu Wysokogórskiego oraz Okręgowej Sekcji Kół Młodzieży,
- e) współdziałanie z komisjami turystyczno-krajoznawczymi Związków Zawodowych i Związku Samopomocy Chłopskiej,
- f) administrowanie majątkiem stowarzyszenia na terenie Okręgu w ramach wytycznych Prezydium Zarządu Głównego,
- g) kierowanie działalnością oraz kontrola Oddziałów i podległych placówek zgodnie z uchwałami Zjazdu Okręgowego oraz wytycznymi Władz Centralnych,
- h) zatwierdzanie sprawozdań, budżetu i bilansów oraz planów pracy Zarządów Oddziałów,
- i) w porozumieniu z Prezydium Zarządu Głównego zawieszanie w czynnościach Zarządów Oddziałów, Władz Sekcji Wysokogórskiej Oddziałów i Sekcji Kół Młodzieży oraz mianowanie Zarządów Tymczasowych Oddziałów i Kół,
- j) zwoływanie Zjazdu Okręgowego,

- k) składanie Prezydium Zarządu Głównego okresowych sprawozdań z działalności Okręgu,
- l) delegowanie przedstawicieli na Zjazd Oddziału,
- m) reprezentowanie stowarzyszenia na terenie Okręgu.

§ 43. Zarząd Okręgu składa się z dziewięciu do piętnastu członków, w tym Prezesa, dwóch Wiceprezesów, Sekretarza i jego zastępcy, Skarbnika i jego zastępcy oraz dwóch członków, którzy tworzą Prezydium. Posiedzenie Zarządu Okręgu zwołuje Prezes lub zastępujący go Wiceprezes nie rzadziej niż jeden raz w miesiącu. W posiedzeniach Zarządu Okręgu bierze udział delegat Okręgowej Sekcji Wysokogórskiej oraz Okręgowej Sekcji Kół Młodzieży. Zarząd Okręgu ma prawo kooptować do swego grona nowych członków w ilości nie większej niż $\frac{1}{5}$ liczby członków Zarządu. Kandydatury te podlegają zatwierdzeniu przez Prezydium Zarządu Głównego.

C. Komisja Rewizyjna Okręgu

§ 44. Komisja Rewizyjna Okręgu jest organem kontrolującym Okręgu.

Do kompetencji jej należy:

- a) kontrola gospodarki finansowej i majątkowej Okręgu,

- b) kontrola działalności finansowej i gospodarczej Zarządu Okręgu,
- c) składanie sprawozdań na Zjeździe Okręgowym i stawianie wniosku o udzielenie lub odmowę udzielenia absolutorium ustępującemu Zarządowi,
- d) występowanie do Prezydium Zarządu Głównego z umotywowanym wnioskiem o zawieszenie Zarządu Okręgu, do Zarządu Okręgu — o zawieszenie Zarządu Oddziału lub Koła, względnie poszczególnych członków tych Zarządów,
- e) uczestniczenie w posiedzeniach Zarządu Okręgu z głosem doradczym,
- f) nadzór nad działalnością Komisji Rewizyjnych Oddziałów.

§ 45. Komisja Rewizyjna składa się z pięciu członków i trzech zastępców wybranych przez Zjazd Okręgowy. Komisja Rewizyjna Okręgu wybiera ze swego grona Przewodniczącego i Sekretarza oraz ich zastępców.

III. Władze Oddziału

§ 46. O powstaniu Oddziału stowarzyszenia i jego zasięgu terytorialnym decyduje Prezydium Zarządu Głównego na wniosek Zarządu Okręgu.

A. Zjazd Oddziału

§ 47. Walny Zjazd Oddziału zwołuje Zarząd Oddziału jeden raz w roku. Nadzwyczajny Zjazd Oddziału zwołuje Zarząd Okręgu z własnej inicjatywy lub na żądanie $\frac{1}{2}$ liczby ogólnej Zarządów Kół.

§ 48. W Zjeździe Oddziału uczestniczą z głosem decydującym:

- a) członkowie władz Oddziału,
- b) delegaci Kół wybrani na Walnych Zebraniach Kół i delegaci Sekcji turystyczno-krajoznawczych przy Kołach Gromadzkich Związku Samopomocy Chłopskiej,
- c) delegaci Sekcji Wysokogórskiej Oddziału oraz Sekcji Kół Młodzieży Oddziału,
- d) członkowie Zarządu Głównego ^{z Zarządu} Okręgu z terenu Oddziału,
- e) przedstawiciele sekcji turystyczno-krajoznawczych przy Radach Zakładowych i Kołach Związków Zawodowych.

Ponadto w Zjeździe Oddziału biorą udział delegaci Zarządu Głównego i Okręgu.

§ 49. Zjazd Oddziału jest najwyższą władzą Oddziału i posiada następujący zakres działania:

- a) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania Zarządu Oddziału oraz wnioski Komisji Rewizyjnej,
- b) udziela lub odmawia absolutorium Zarządowi Oddziału,
- c) dokonuje wyboru Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej Oddziału,
- d) wybiera delegatów na Zjazd Okręgowy oraz uchwała do przedstawienia na Zjazd wnioski,
- e) uchwała wnioski do programu prac i preliminarza budżetowego Okręgu,
- f) uchwała wytyczne dla ogniw podległych na podstawie wytycznych wyższych władz.

B. Zarząd Oddziału

§ 50. Zarząd Oddziału składa się z siedmiu do piętnastu członków, w tym Prezesa i jego zastępców, Sekretarza, Skarbnika i ich zastępców i wybierany jest na jeden rok. W posiedzeniach Zarządu Oddziału bierze udział delegat Sekcji Wysokogórskiej oraz Sekcji Kół Młodzieży Oddziału.

§ 51. Do kompetencji i obowiązków Zarządu Oddziału należy w szczególności:

- a) wykonywanie postanowień Zjazdu Oddziału i władz zwierzchnich,
- b) kierowanie pracami stowarzyszenia na swoim terenie,

- c) organizowanie i zatwierdzanie Kół,
- d) współdziałanie z komisjami turystyczno-krajoznawczymi Związków Zawodowych i Związku Samopomocy Chłopskiej,
- e) powoływanie delegatów społecznych dla wykonywania określonych zadań w terenie,
- f) powoływanie Komisji Oddziału, Sekcji Wysockogórskiej Oddziału na podstawie uchwały Zarządu Głównego Klubu Wysockogórskiego oraz Sekcji Kół Młodzieży Oddziału,
- g) zarządzanie funduszami Oddziału w ramach zatwierdzonego preliminarza budżetowego,
- h) zatwierdzanie preliminarzy budżetowych, planów działalności, sprawozdań oraz wniosków Kół,
- i) zawieszanie uchwał Walnych Zebrań oraz uchwał Zarządów Kół do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez najbliższy Zjazd Oddziału,
- j) w porozumieniu z Zarządem Okręgu zawieszanie w czynnościach Zarządów Kół względnie poszczególnych członków oraz mianowanie Zarządów Tymczasowych do czasu wyboru nowych,
- k) zwoływanie Zjazdu Oddziału,
- l) składanie Zarządowi Okręgu okresowych sprawozdań z działalności Oddziału oraz sprawozdań finansowych,

- m) wykonywanie uchwał i zarządzeń Zarządu Okręgu i władz wyższych stowarzyszenia,
- n) wyznaczanie w razie potrzeby w każdej miejscowości na terenie swego działania przy poszczególnych organizacjach i instytucjach delegatów Oddziału, którzy są uprawnieni do propagowania celów stowarzyszenia i tworzenia Kół,
- o) reprezentowanie stowarzyszenia na terenie działalności Oddziału.

C. Komisja Rewizyjna Oddziału

- § 52. Komisja Rewizyjna Oddziału posiada uprawnienia Komisji Rewizyjnej Okręgu na stopniu Oddziału i składa się z trzech członków i dwóch zastępców.

IV. Koła

- § 53. W miastach i dzielnicach miast Zarząd Oddziału tworzy Koła, liczące co najmniej 15 członków. W gminach wiejskich mogą powstawać również na prawach Kół — Sekcje turystyczno-krajoznawcze przy Kołach Gromadzkich Związku Samopomocy Chłopskiej.
- Członkowie Kół zatrudnieni w tym samym zakładzie pracy, współdziałają z odnośnymi za-

kładowymi Sekcjami turystyczno-krajoznawczymi przy Radzie Zakładowej lub przy Kole Związkowym.

- § 54. Zwyczajne zebranie Koła winno odbywać się co najmniej raz na miesiąc.
Walne Zebranie Koła zwołuje Zarząd Koła raz na rok, na miesiąc przed Zjazdem Oddziału. Ponadto Walne Zebranie Koła zwołuje Zarząd na żądanie Zarządu Oddziału lub $\frac{1}{3}$ członków Koła. W Walnym Zebraniu Koła uczestniczą wszyscy członkowie Koła.
- § 55. Do kompetencji Walnego Zebrania Koła należy:
- uchwalanie programu pracy i preliminarza budżetowego Koła,
 - wybór Zarządu Koła i Komisji Rewizyjnej na okres 1 roku,
 - rozpatrzenie sprawozdań Zarządu Koła i Komisji Rewizyjnej oraz udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi,
 - decydowanie w sprawach Koła niezastrzeżonych dla wyższych władz stowarzyszenia,
 - wybór delegatów na Zjazd Oddziału według iloczynu wyborczego ustalanego przez Zarząd Oddziału,
 - powzięcie i zatwierdzenie wniosków na Zjazd Oddziału.

§ 56. Zarząd Koła składa się z trzech do siedmiu członków w zależności od liczby członków Koła, w tym Prezesa, Sekretarza i Skarbnika. Zarząd Koła wybierany jest na jeden rok.

- § 57. Zarząd Koła:
- wykonuje postanowienia Walnego Zebrania oraz władz wyższych,
 - kieruje całokształtem prac stowarzyszenia na swoim terenie,
 - współdziała z komisjami turystyczno-krajoznawczymi Związków Zawodowych, znajdującymi się na terenie pracy Koła.

§ 58. Komisja Rewizyjna składa się z trzech członków i jednego zastępcy i posiada uprawnienia Komisji Rewizyjnej Oddziału na stopniu Koła.

Rozdział V.

Fundusze i majątek stowarzyszenia

- § 59. Majątek stowarzyszenia składa się:
- z wpisowego ze składek członkowskich,
 - z dochodów majątku ruchomego i nieruchomego,
 - z ofiar, darowizn, zapisów, subwencji, dotacji i zbiórek,
 - z wpływów z imprez przedsiębiorstw, zakładów, wydawnictw itp.

§ 60. Stowarzyszenie jako osoba prawna może posiadać majątek ruchomy i nieruchomy, może go zbywać i nabywać.

§ 61. Majątkiem i funduszami stowarzyszenia dysponuje Zarząd Główny. Zarządy Okręgów, Oddziałów lub Kół dysponują majątkiem stowarzyszenia na podstawie upoważnienia Zarządu Głównego.

§ 62. Rokiem obrachunkowym i sprawozdawczym stowarzyszenia jest rok kalendarzowy.

Rozdział VI.

Biuro stowarzyszenia

§ 63. W ramach działalności stowarzyszenia funkcjonuje Biuro, którego kompetencje i zakres prac zarówno w centrali, jak i w terenie ustala Prezydium Zarządu Głównego. Prawa i obowiązki pracowników Biura określa Prezydium Zarządu Głównego. Pracownicy Biura mogą być zobowiązani do brania udziału w posiedzeniach Komisji, Sekcji oraz Zarządów i ich organów z głosem doradczym.

Opinie i uchwały Komisji zatwierdzone przez Prezydium są wiążące dla Biura i jego organów wykonawczych.

Rozdział VII.

Interpretacje statutu

§ 64. W razie wątpliwości wynikłych na tle interpretacji niniejszego statutu, wątpliwości te rozstrzyga Zarząd Główny.

Rozdział VIII.

Rozwiązanie stowarzyszenia

§ 65. Decyzja o rozwiązaniu stowarzyszenia może nastąpić na zwyczajnym lub na nadzwyczajnym Walnym Zjeździe Delegatów przy kwalifikowanej większości głosów zgodnie z § 21 niniejszego statutu. Uchwała o rozwiązaniu stowarzyszenia określi równocześnie, na jaki cel ma być użyty majątek stowarzyszenia.